

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Pedagogická fakulta

Katedra germanistiky

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta:

Bc. Alena Křikavová

Název diplomové práce:

Analýza cizojazyčných interakcí v kontextu rané imerze. Kvalitativní výzkum komunikačních strategií na základě videozáznamu.

Vedoucí diplomové práce: **Doc. PaedDr. Hana Andrášová, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: Mgr. Alena Podepřelová

Vyjádření vedoucí diplomové práce:

Výuka německého jazyka v předškolním a raném školním věku stojí od roku 2004 (souvisí se zavedením RVP ZV) v úplném ústraní zájmu vědeckého výzkumu. Od té doby bylo na většině fakult v ČR (s výjimkou PdF MU Brno) zrušeno studium učitelství pro tyto stupně škol a v podstatě byl zastaven i jakýkoli výzkum na tomto poli. Alena Křikavová si povšimla jednoho z příhraničních projektů věnovaných interkulturnímu vzdělávání dětí v mateřských školách a prvních a druhých ročnících ZŠ a vstoupila do něj se svým diplomovým projektem. V něm se zaměřila na zkoumání a analýzu cizojazyčných interakcí mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a učitelkou v kontextu rané imerze.

V úvodní části práce nabízí diplomantka stručný vhled do problematiky raného osvojování cizích jazyků a reflektuje některé aktuální projekty, které se tohoto období dotýkají. Pojmový aparát je značně omezený, teoretická východiska práce jsou vymezena s ohledem na realizaci vlastního výzkumu.

Design výzkumu je založen na kvalitativních metodách. Diplomantka transkribovala celkem 11 videonahrávek pořízených v mateřských a základních školách, přičemž si pro transkripci vybrala jen takové komunikační situace, které zapadají do kontextu výzkumu. 87 stran velmi pečlivě zpracovaných transkripcí je součástí přílohy této práce. Se stejnou pečlivostí analyzovala a interpretovala Alena Křikavová i výuku zaznamenanou na nahrávkách. Dochází k zajímavým postřehům a doporučením pro výuku, která shrnuje v závěru práce. Kladně

hodnotím její postoje k významu nonverbální komunikace ve výuce a souhlasím s její akcentací u dané věkové skupiny žáků. Na stanovené výzkumné otázky je hledána odpověď nejen empiricky, ale též na základě statistického vyjádření zjištěného stavu věcí.

Po formální stránce práce dosahuje přijatelné úrovně. Vyznačuje se přehlednou a jednotnou grafikou. V práci se nacházejí různé typy jazykových chyb, např. žáci se uchýlili (str. 70), jaké zvířata (str. 71), Má vaše babička a dědeček? (str. 71 – nedokončená věta), typy aktivit se vyskytuje (str. 71), interpunkční chyby (str. 83). Citace použité literatury nevykazuje žádné zásadní nedostatky.

Otázky k obhajobě:

1. Při analýze videonahrávek jste zjistila, že různí učitelé volí ve své výuce identické komunikační situace. Jak si tuto skutečnost vysvětlujete? Mohla byste navrhnout jiné situace vhodné pro práci s předškolními dětmi?
2. Také u komunikačních aktivit jste zjistila významnou shodu mezi sledovanými učitelkami. Mohla byste blíže vymežit pojem komunikační aktivita a usouvztažnit ho s komunikačními strategiemi?
3. Na několika místech upozorňujete na nepromyšlené používání českého jazyka ve výuce. Mohla byste vyvodit zásady pro použití mateřského jazyka ve výuce?
4. Častým problémem, který jste ve výuce zaznamenala, byla pseudokomunikace. Na str. 71 ale doporučujete, aby se učitelky ptaly na to, jaká zvířata můžeme vidět v zoo? Není i toto pseudokomunikace?
5. Mohla byste vymežit pojem imerze?

Závěrečné stanovisko:

Diplomantka prokázala schopnost samostatné tvůrčí práce. Její práce splňuje požadavky na diplomové práce kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení

- výborně -

České Budějovice 17. 1. 2017

Hana Andrušová